

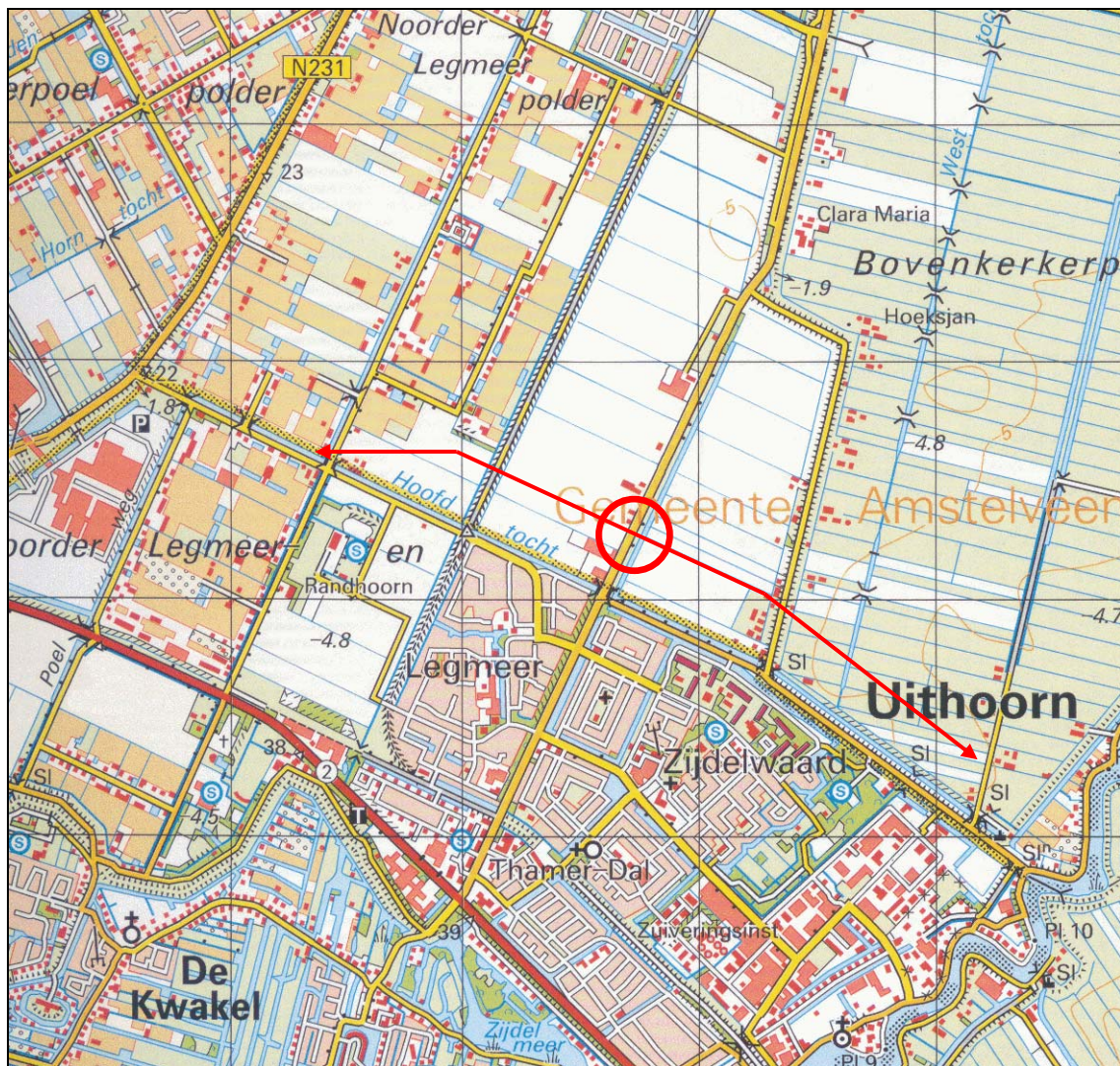
INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	3
1.3 OPBOUW RAPPORT	3
2 FLORA- EN FAUNAWET	4
2.1 FLORA- EN FAUNAWET	4
2.2 RODE LIJST	5
3 WERKWIJZE.....	6
3.1 VELDONDERZOEK	6
3.2 LITERATUUR.....	6
3.3 DATABESTANDEN	6
4 RESULTATEN	7
4.1 FLORA EN VEGETATIE	7
4.2 BROEDVOGELS.....	8
4.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	8
4.4 VLEERMUIZEN	8
4.5 AMFIBIEËN	8
4.6 REPTIELEN.....	8
4.7 VISSSEN	9
4.8 OVERIGE.....	9
5 BEOORDELING EN CONCLUSIES	10
5.1 FLORA EN VEGETATIE	10
5.2 BROEDVOGELS.....	10
5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	10
5.4 VLEERMUIZEN	10
5.5 AMFIBIEËN	10
5.6 REPTIELEN.....	11
5.7 VISSSEN	11
5.8 OVERIGE.....	11
5.9 EINDCONCLUSIE	11
LITERATUUR.....	12

1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Er wordt gewerkt aan de realisatie van de omlegging van de N201. Ter hoogte van de kruising van de nieuwe N201 met de Zijdelweg (N521) is er het voornemen om de kruising niet meer gelijkvloers te realiseren maar ongelijkvloers met een half klaverblad. In verband met deze scoopwijziging dient de bestemmingsplanprocedure opnieuw te worden doorlopen middels een artikel 19.1 procedure (Wet Ruimtelijke Ordening). Een onderdeel hiervan vormt een natuuronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Op basis hiervan heeft de gemeente Amstelveen aan adviesbureau Mertens te Wageningen verzocht om de gewijzigde plannen te toetsen aan de Flora- en faunawet. In dit rapport worden de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd.

Figuur 1. Globale ligging van de kruising van de Zijdelweg met de geplande nieuwe N201 te Amstelveen.

1.2 Doelstellingen van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde natuurwaarden ter plaatse van de kruising en de directe omgeving voorkomen. Anderzijds worden de consequenties van deze beschermde natuurwaarden voor de planontwikkeling weergegeven.

Gelet op de opdracht genoemd in de eerste alinea van de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen voor ter plaatse van de kruising en in de directe omgeving?
2. Welke soorten ondervinden nadelige gevolgen en wat kan eventueel worden gedaan aan de gevolgen?

1.3 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over natuurwetgeving komen achtereenvolgens aan de orde:

- De onderzoeksmethode.
- Een beschrijving van het voorkomen van de beschermde planten- en diersoorten.
- Een beoordeling van de effecten op de beschermde planten- en diersoorten.

2 FLORA- EN FAUNAWET

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet die per 1 april 2002 in werking is getreden, zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). De soortenbescherming van de Habitatrichtlijn is geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, holen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken en vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Vrijwel elke ruimtelijke ingreep gaat gepaard met verstoring, vernietiging en andere effecten op planten en dieren. Om toch een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen is, indien er effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, een ontheffing noodzakelijk van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Om ontheffing te kunnen verkrijgen moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten die in het plangebied zijn aangetroffen. Ook mag het natuurlijk verspreidingsbeeld niet worden beïnvloed. Op basis van dit criterium gelden er drie beschermingsregimes, afgestemd op de mate waarin soorten in hun voortbestaan worden bedreigd.

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)

Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 dat er een algemene vrijstelling is. Deze soorten zijn zo algemeen, dat zelfs als ze een keer geschaad worden, het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden (zorgplicht).

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)

Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen omdat zij minder algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die voortaan anders dan voorheen (gedragscode) uitgevoerd worden.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan en in bijlage 1 van het vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren (o.a. ringslang, hazelworm, boomarter, das, waterspitsmuis, noordse woelmuis, otter en vleermuizen) geldt dat uitgebreid getoetst dient te worden op het criterium "de gunstige staat van instandhouding" en "het natuurlijk verspreidingsbeeld mag niet worden beïnvloed". Een ontheffing wordt slechts verleend wanneer er sprake is van een in de wet genoemd belang en er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant. Bij aantasting van door de Flora- en faunawet beschermde, en op de Rode lijst geplaatste soorten zal goed moeten worden bekeken of de 'gunstige staat van instandhouding' van die soorten niet in gevaar komt. Daarnaast mag het natuurlijk verspreidingsbeeld niet veranderen. Andere bedreigde soorten van de Rode lijst zijn alleen meer impliciet beschermd via de zogenaamde zorgplicht. Er is geen directe relatie tussen de recentelijk gepubliceerde Rode Lijsten en de Flora- en faunawet: een soort geniet alleen bescherming als deze benoemd is als beschermde soort in de Flora- en faunawet.

Alleen op basis van de 'gunstige staat van instandhouding' kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die niet afnemen in aantal (geen Rode lijstsoort) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten die wél op de Rode lijst staan) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk, ondanks dat zij niet zijn beschermd. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats.

3 WERKWIJZE

Ten behoeve van de inventarisatie zijn drie bezoeken uitgevoerd. Bezoeken zijn uitgevoerd op 21 , 24 augustus en 8 september 2007.

3.1 Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn vleermuizen, amfibieën (rugstreeppad) en vissen (kleine en grote modderkruiper) geïnventariseerd.

Vleermuizen zijn geïnventariseerd in de avond van 21 augustus 2007 met behulp van een batdetector. Vleermuizen maken namelijk ultrasone geluiden die met een batdetector kunnen worden opgevangen en vertaald in, voor de mens, hoorbaar geluid. Door interpretatie van ritme, klank en hoogte van het door het apparaat uitgezonden geluid kunnen de meeste soorten vleermuizen worden onderscheiden en op naam gebracht.

Het veldonderzoek naar het voorkomen van amfibieën en de rugstreeppad heeft tevens plaatsgevonden in de avond van 21 augustus 2007 door te luisteren naar de koorgeluiden van de dieren. Dit roepen werd geactiveerd met behulp van een cassetteband. Omdat dit zeer laat is in het seizoen, is er tevens gekeken onder stenen en planken waaronder rugstreeppadden vaak schuilen.

Voor het voorkomen van vissen is het water langs de Zijdelweg bevist met behulp van een schepnet. Met dit net worden kleine vissen gevangen die in kleinere wateren een representatief beeld geven van de aanwezige vissoorten.

Voorafgaand aan de verschillende inventarisaties is er gezocht naar zonnende ringslangen. Ringslangen liggen namelijk vaak te zonnen omdat zij voor de temperatuurregulatie afhankelijk zijn van een externe warmtebron.

3.2 Literatuur

In 2003 is door onderhavig bureau een veldinventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van natuurwaarden in de nieuwe N201-zone in Hoofddorp en Uithoorn. Daarnaast is in 2004 een veldinventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van natuurwaarden in het plangebied van het geplande bedrijventerrein Amstelveen-zuid. Dit bedrijventerrein is gepland in de hoek van de Zijdelweg met de bebouwingsgrens van Uithoorn en grenst derhalve aan de geplande kruising (zie bijlage 1).

3.3 Databestanden

Via www.natuurloket.nl kan een indruk worden verkregen van de beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde en bedreigde plantensoorten. Over het algemeen worden deze gegevens beheerd op km-niveau. Het kan dus zijn dat waargenomen soorten zijn aangetroffen buiten het plangebied van de geplande kruising.

4 RESULTATEN

4.1 Flora en vegetatie

In het plangebied ontbreekt het grotendeels aan natuurlijke vegetaties. De reden van het grotendeels ontbreken aan natuurlijke vegetaties ligt ten grondslag aan het intensieve en grootschalige agrarische karakter van het plangebied. De oostelijke berm van de Zijdelweg (N521) is begroeid met een grazige vegetatie die jaarlijks wordt gemaaid. In het verlengde van het volkstuincomplex is een ruigte te vinden.

Figuur 2. Beeld van de bermvegetatie van de Zijdelweg te Amstelveen en de ruigte in het verlengde van het volkstuincomplex ter hoogte van de geplande kruising N201 met de N521.

Ter hoogte van het volkstuincomplex is een (reeds) verlaten volkstuin waar veelvuldig de grote kaardenbol groeit. In de ruigte in het verlengde van de volkstuinen werd daarnaast één groeiplaats aangetroffen (figuur 3). In de omgeving van de geplande kruising werden gedurende het veldbezoek geen andere beschermde of bedreigde soorten aangetroffen. In 2003 werden geen beschermde of bedreigde soorten aangetroffen. Op het nabijgelegen geplande bedrijventerrein werd in 2004 één groeiplaats van grote kaardenbol getraceerd. Uit gegevens van Natuurloket (zie bijlage 3) wordt duidelijk dat er in het verleden één licht beschermde en twee bedreigde soorten zijn aangetroffen. De beschermde soort betreft vermoedelijk de grote kaardenbol omdat deze licht beschermd is onder de flora- en faunawet en niet bedreigd is volgens de Rode lijst. De Rode lijst soorten zijn vermoedelijk in het verleden buiten het plangebied van de kruising aangetroffen.

Figuur 3. Beeld van de grote kaardenbol in respectievelijk het volkstuincomplex en in de ruigte ter plaatse van de geplande kruising N201 met de N521.

4.2 Broedvogels

De broedperiode van vogels was reeds voorbij gedurende de start van het onderzoek. In 2003 werden echter ter plaatse van de kruising geen vermeldenswaardige broedvogels vastgesteld. Dit geldt eveneens voor het aangrenzende bedrijventerrein dat in 2004 werd geïnventariseerd. Het Natuurloket meldt het voorkomen van twee soorten van de Rode lijst in het km-hok waarin het plangebied is gelegen. Vermoedelijk gaat het hierbij om boerenzwaluw en huismus die voorkomen op boerderijen. In het plangebied van de kruising zijn geen boerderijen gelegen, het voorkomen van bedreigde soorten wordt dan ook niet waarschijnlijk geacht. Dit betekent echter niet dat er geheel geen broedvogels voorkomen. In en rond het water kunnen wilde eenden, meerkoet en waterhoen worden aangetroffen en ter plaatse van de volkstuinten kunnen soorten als merel en zanglijster voorkomen.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Gedurende het veldonderzoek zijn er sporen waargenomen van bosmuis en mol en daarnaast is er een huisspitsmuis gehoord. Er zijn daarnaast hazen gezien. Het voorkomen van huismus en bruine rat is verder mogelijk. Het voorkomen van waterspitsmuis en noordse woelmuis wordt niet reëel geacht.

4.4 Vleermuizen

Gedurende het veldonderzoek werden enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Er werden geen kolonies, vliegroutes of paarplaatsen waargenomen. De kans hierop is ook zeer klein doordat potentiële locaties als huizen en oude bomen met gaten ontbreken. In 2003 werden ter plaatsen van de kruising en directe omgeving ook geen verblijfplaatsen gevonden. Wel werden in 2003 enkele foerageerplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger aangetroffen. Ter plaatse van het geplande bedrijventerrein dat grenst aan de kruising werden eveneens geen verblijfplaatsen vastgesteld en konden enkele foerageerplaatsen van laatvlieger en gewone dwergvleermuizen worden gelokaliseerd.

4.5 Amfibieën

Gedurende onderhavig onderzoek zijn geen rugstreeppadden waargenomen. Het voorkomen van de rugstreeppad in en rond Aalsmeer is echter een bekend gegeven. De soort werd in 2003 ter plaatse van de kruising niet vastgesteld. Bij het natuuronderzoek in verband met de realisatie van het bedrijventerrein werd de rugstreeppad op één locatie waargenomen. Het betrof een bouwplaats voor een kas in het kassengebied. Er werd daarnaast een roepend dier vastgesteld. Mede op grond hiervan werd de conclusie getrokken dat zich in het kassengebied dat zich bevindt in het gebied van het geplande bedrijventerrein een kleine populatie van de zwaar beschermde rugstreeppadden bevindt. Binnen bestaande databestanden (zie bijlage 3) zijn geen gegevens bekend van het voorkomen van amfibieën. Op basis van regionale gegevens is het echter mogelijk dat er algemene soorten voorkomen als middelste groene kikker en gewone pad die niet bedreigd en licht beschermd zijn.

4.6 Reptielen

Gedurende onderhavig onderzoek zijn geen ringslangen vastgesteld. Ringslangen werden tevens niet waargenomen in 2003 en 2004 in en rond de geplande kruising. Reptielen zijn volgens het Natuurloket niet onderzocht (zie bijlage 3).

4.7 Vissen

Er werden twee kleine modderkruipers vastgesteld ter plaatse van de geplande kruising. Het betrof één adult en één subadult dier. In 2003 werd de soort ter plaatse van de kruising niet aangetroffen. In 2004 werd de soort hoofdzakelijk in de grotere sloot tussen de kassen en op de spoordijk vastgesteld die gelegen is in het geplande bedrijventerrein. De sloot staat in verbinding met de hoofdtocht en op haar beurt weer met de parallelsloot van de Zijdelweg en derhalve binnen het plangebied van het geplande bedrijventerrein. De kleine modderkruiper is volgens de Rode lijst niet bedreigd maar is wel matig beschermd onder de Flora- en faunawet.

4.8 Overige

Gelet op de aanwezige ecotopen wordt het voorkomen van beschermde ongewervelden als bosmier niet aannemelijk geacht.

5 BEOORDELING EN CONCLUSIES

5.1 Flora en vegetatie

Grote kaardenbol, een licht beschermde en niet bedreigde soort, groeit ter plaatse van de geplande kruising. De groeiplaats zal verdwijnen bij realisatie van de plannen. Op basis van de zorgplicht van de Flora- en faunawet wordt geadviseerd om enkele planten te verplanten naar nabijgelegen bermen. Omdat de soort licht beschermd is, geldt er een vrijstelling voor de ontheffingsplicht.

5.2 Broedvogels

Voor de broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen moeten starten of dat moet worden voorkomen dat vogels tot nestelen komen. Door te voorkomen dat vogels nestelen in de periode dat de werkzaamheden starten, kan worden voorkomen dat een ontheffing van de Flora- en faunawet dient aangevraagd te worden.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied komen enkele algemene, licht beschermde grondgebonden zoogdieren voor als bosmuis, haas en mol. Het is aannemelijk dat deze dieren wegvlugten als de werkzaamheden starten en elders een heenkomen zoeken. Voor deze algemene grondgebonden zoogdieren geldt een algemene vrijstelling.

5.4 Vleermuizen

Voor de vleermuizen is het aannemelijk dat de foerageerfunctie niet in het geding komt. Er is in de omgeving voldoende groen en de gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn niet verstoringgevoelig. Daarbij komt dat de gewone dwergvleermuis, die het meest voorkomt, tot diep in de stad foeragerend kan worden aangetroffen.

5.5 Amfibieën

In de nabijheid van het plangebied, tussen kassen ten noordwesten van de geplande kruising, komt een kleine populatie rugstreeppadden voor. Ter plaats van de kruising is het voorkomen weinig aannemelijk omdat de soort in 2003 niet is aangetroffen en ter plaatse aanwezige wateren marginaal leefgebied vormen. De volkstuintjes kunnen echter landbiotoop zijn. Omdat de soort echter gedurende onderhavig onderzoek ook ter plaatse niet op land is aangetroffen en geschikte wateren in de nabijheid ontbreken, wordt niet verwacht dat de rugstreeppad voorkomt. Met de realisatie van de plannen kan de situatie echter aanzienlijk verbeteren. Nieuwe zandlichamen en verlegde / gegraven wateren kunnen meteen nieuw leefgebied vormen en direct worden gekoloniseerd door deze pionier. Op grond hiervan wordt aangeraden om op de bouwlocatie geen geschikte wateren te laten ontstaan en te voorkomen dat dieren op de bouwlocatie terechtkomen. Als er wordt voldaan aan deze voorwaarden hoeft er geen ontheffing te worden aangevraagd van de Flora- en faunawet.

5.6 Reptielen

Gedurende onderhavig onderzoek zijn geen ringslangen vastgesteld. Ringslangen werden tevens niet waargenomen in 2003 en 2004 in en rond de geplande kruising. Op grond hiervan worden effecten op ringslangen uitgesloten.

5.7 Vissen

Er werden twee kleine modderkruipers vastgesteld ter plaatse van de geplande kruising. In de omgeving is de matig beschermd soort ook aangetroffen. Met de plannen zal het water waarin de modderkruipers zijn aangetroffen worden behouden. Wel zal dit water worden gekruist en worden aangepast in verband met de realisatie van de N201 en de geplande toe- en afritten. Op grond hiervan zal verstoring en verontrusting optreden en is een ontheffing van de Flora- en faunawet vereist voor artikel 75c.

5.8 Overige

Gelet op de aanwezige ecotopen wordt het voorkomen van beschermde ongewervelden als bosmier niet aannemelijk geacht. Effecten worden derhalve niet voorzien.

5.9 Eindconclusie

Voor de realisatie van de plannen van de kruising dient een ontheffing te worden aangevraagd van de Flora- en faunawet voor de matig beschermde kleine modderkruiper. Een ontheffingsaanvraag dient vergezeld te gaan van een projectplan. Daarnaast zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk voor vanwege het voorkomen van grote kaardenbol en broedvogels en de aanwezigheid van de rugstreeppad in de omgeving.

LITERATUUR

- Adviesbureau Mertens, 2003. Natuurwaarden van de nieuwe N201-zone in Hoofddorp en Uithoorn. Adviesbureau Mertens, Wageningen, 1-27.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Maanen, E. van, 2004. ecologische beoordeling aanleg bedrijventerrein in de Noorder Legmeerpolder. A&W-rapport 550. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden, 1-23.
- Minis0074erie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, 1993. Structuurschema Groene Ruimte, Den Haag.